

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2859/2020
11.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дарко Комненић, адвокат из ..., против тужене Градске општине Нови Београд, коју заступа Општинско јавно правобранилаштво Градске општине Нови Београд, ради накнаде трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2767/2019 од 18.10.2019. године, у седници већа одржаној 11.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2767/2019 од 18.10.2019. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1084/15 од 06.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име неисплаћене накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада, за период од 01.10.2012. до јуна 2015. године, исплати укупан износ од 106.959,39 динара са законском затезном каматом за месечне износе ближе означене у овом ставу изреке, са припадајућом законском затезном каматом. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у укупном износу од 45.000,00 динара, а у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2767/2019 од 18.10.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П1 1084/15 од 06.05.2019. године у ставу првом изреке, тако што је обавезан тужена да тужиоцу исплати неисплаћене накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада за период од

01.10.2012. до јуна 2015. године у укупном износу од 106.956,00 динара са законском затезном каматом у месечним износима ближе означене у овом ставу изреке, са припадајућом законском затезном каматом. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П1 1084/15 од 06.05.2019. године, па је обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 104.878,38 динара, са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење до исплате, а све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове настале у поступку по жалби у укупном износу од 18.000,00 динара.

Тужена је против правноснажне пресуде донете у другом степену, благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права у смислу члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

Тужилац је преко пуномоћника поднео одговор на ревизију. Предложио је да Врховни касациони суд одбије као неосновану ревизију, те да обавезе тужену да тужиоцу накнади трошкове поступка на име састава одговора на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18) – у даљем тексту: ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана. Претходно је оцењено да је ревизија дозвољена у смислу члана 403. став 2. тачка 2) ЗПП.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити. У поступку по жалби, другостепени суд није пропустио да примени нити је неправилно применио одредбе процесног закона, што је било или могло бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене, која му у утуженом периоду од 01.10.2012. године до јуна 2015. године није исплатила накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада ни у облику месечне претплатне карте, нити у облику исплате новца у висини месечне претплатне карте. Тужилац се туженој обратио захтевом за исплату трошкова превоза на текући рачун, који тужена није одобрила. Одлуком начелника Управе Градске општине Нови Београд бр. X-020-2-НУ/2012-502 од 14.09.2012. године, одређено је да ће се накнада за превоз почев од месеца октобра 2012. године вршити искључиво директном уплатом на БУС ПЛУС картицу запослених, у складу са чланом 40. став 1. Анекса Посебног колективног уговора за државне органе. Тужена је запосленима обезбедила плаћање накнаде за превоз за одлазак и долазак са рада кроз уплату цене вредности БУС ПЛУС допуне у складу са наведеним чланом 40. став 1. Анекса ПКУ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио захтев тужиоца, са образложењем да је тужена обезбедила средства за накнаду трошкова превоза

свим запосленима, за долазак и одлазак са рада кроз уплату цене вредности БУС ПЛУС допуне, у складу са чланом 40. став 1. Анекса Посебног колективног уговора за државне органе, јер је исплата у новцу предвиђена само као могућност, а не као обавеза тужене, а у конкретном случају тужена није одобрила захтев тужиоца да му се накнада за превоз врши на текући рачун у висини месечне преплатне карте. Како је тужилац био у обавези да као запослени тужене, благовремено активира БУС ПЛУС картицу, а што у конкретном случају није учинио, првостепени суд закључује да тужена има право да у складу са општим актом одреди начин остваривања права на накнаду трошкова за превоз запослених искључиво кроз БУС ПЛУС допуне и да не постоји правни основ да се тужиоцу накнаде тражени трошкови превоза.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и тужбени захтев усвојио налазећи да је право запослених на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада засновано на одредби члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 62/06, 99/10, 108/13, 99/14) и одредби члана 3. Уредбе о накнади трошкова и отпремнине државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 98/07, 84/14), да је ово право запослених засновано непосредно на закону и подзаконском акту, да није условљено подношењем захтева запосленог на накнаду трошкова превоза и да ли ће о овом праву руководилац органа одлучити посебним решењем за сваког запосленог. Оцењује да у конкретном случају одредбе чл. 39. и 40. Посебног колективног уговора за државне органе дају мање права запосленима него Закон о платама државних службеника и намештеника и Уредба о накнади трошкова и отпремнине, па и сам члан 45. ПКУ за државне органе, из ког разлога се има применити закон.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1) Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...54/09) било је прописано да запослени има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада у складу са општим актом и уговором о раду у висини цене превозне карте у јавном саобраћају. Новелираном одредбом члана 118. став 1. тачка 1) Закона о раду („Службени гласник РС“ број 75/14) прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Одредбама члана 8. Закона о раду прописано је да колективни уговор и правилник о раду (у даљем тексту: општи акт) и уговор о раду не могу да садрже одредбе којима се запосленом дају мања права или утврђују неповољнији услови рада од права и услова који су утврђени законом (став 1), а да општим актом и уговором о раду могу да се утврде већа права и повољнији услови рада од права и услова утврђених законом као и друга права која нису утврђена законом, осима ако законом није другачије одређено (став 2).

Посебним колективним уговором за државне органе ("Службени гласник РС" бр. 23/98 и 11/09) у члану 38. став 1. тачка 1. прописано је да запослени има право на накнаду трошкова превоза и то превоза на рад и са рада у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају. Према члану 39. став 1, запослени има право на месечно-претплатну карту за долазак и одлазак на рад за релације где јавни превозник омогућава куповину. По члану 40. став 1. руководилац надлежног органа по правилу врши накнаду трошкова за превоз за одлазак на рад и долазак са рада куповином месечне претплатне карте на

почетку месеца за наредни месец за релацију где је то омогућено, а према ставу 2. истог члана изузетно, на захтев запосленог, руководилац надлежног органа може донети одлуку да исплату врши у новцу у висини цене месечне претплатне карте.

На основу цитираних одредби послодавац је у обавези да запосленом накнади трошкове превоза. Једино ограничење тиче се висине ових трошкова и оно зависи од висине месечне претплатне карте. Закон није регулисао начин исплате трошкова превоза. Око начина исплате се послодавац и запослени могу договорити, а то може бити уређено и Колективним уговором, као у овом случају. Право (овлашћење) у виду реализације ове исплате – куповином Бус плус карте или исплатом тог износа припада запосленом. Како је Колективним уговором који се примењује на тужену предвиђено да на захтев запосленог, руководилац надлежног органа може донети одлуку да исплату врши у новцу у висини цене месечне претплатне карте, да је тужилац такав захтев поднео, били су испуњени услови да се тужиоцу ови трошкови исплате.

С обзиром на изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Врховни касациони суд је на основу члана 154. став 1. ЗПП, у ставу другом изреке, одбио захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију, с обзиром на то да нису били нужни за вођење парнице.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић